

42-й Український фестиваль Церкви Святого Юра - для єднання українців Нью-Йорку

З 18 по 20 травня 2018 року в Мангеттені, в районі, що історично отримав назву «Little Ukraine», між 2-ю та 3-ю Авеню на 7 вулиці проходив 42-й Український фестиваль Церкви святого Юра. Три дні вулиця була різнобарв'ям вишиванок, майоріла рушниками і яскравими терновими хустками, пишалася зузореними писанками, вабила очі жіночими прикрасами, дивувала витонченим різьбленням по дереву і будила уяву пахощами домашньої кухні. А по обіді і ввечері гостей тішили щирим співом і запальними танцями дитячі та дорослі творчі колективи.

Відкриття свята відбулось у п'ятницю ввечері. З вітальним словом до присутніх звернув-ся отець Еміліан Дорох, парох церк-ви Святого Юра. У своїй короткій промові він підкреслив значимість

підтримання традиції в житті української громади і поблагословив захід.

Пароха на сцені заступили брати Добрянські. Піднесено і величаво прозвучали у їхньому виконанні Державні Гімни України і Америки. З по-здоровленнями прибула представниця 2-го округу міської ради Нью-Йорку Карлін Рівера.

Завершив офіційну частину Генеральний консул України в Нью-Йорку Олексій Голубов. Він наголосив на важливій ролі діаспори у збереженні української культури у загальному і підкреслив значимість праці у цьому напрямку церкви Святого Юра.

Мета, з якою ось уже 42-й раз організовано фестиваль, все та ж гуманно благородна – збір коштів на утримання шкіл, якими опікується Церква Святого Юра. То не проста справа – організувати такий масовий триденний захід спосеред 12-мільйонного міста. Через те вже в листопаді 2017 року було створено організаційний комітет, де для кожного з його членів визначалися чіткі обов'язки. Святу передувало чимало кропіткої і відповідальної роботи:

отримання купи дозвільних документів, моніторинг потенціальних відвідувачів та учасників фестивалю і, виходячи з отриманих даних, розробка сценарію, підготовка і узгодження концертної програми, зведення сцени, збір заявок від вендорів, облаштування для них торгових місць, контакти з потенційними спонсорами, забезпечення освітлення, електро- і водопостачання, прибирання, чергування, і ще десятки малих і великих турбот, котрі виникали у процесі. Тому варто назвати цих людей поіменно. Це о. Еміліян Дорош, Андрій Стасів, Андрій Добрянський, Славко Мельник, Анна Бачинська, Олеся Лев, Андрій Ільницький, Христина Сачко, Роман Верхняк, Богдан Бурмич, Дарія Войтович, Владислав Николук, Лідія Лещук, Софія Мишка. Завдяки їх непомітній праці фестиваль відбувся і став успішним, незважаючи на суботній дощ. Було гарно і святково від початку і до завершення свята.

<https://www.facebook.com/ukrainian.movie.ny/videos/2190061064542721/>

Знаково і приємно, що свято відвідали багато почесних гостей. Серед них Владика Павло Хомницький, єпископ Української Греко-католицької церкви зі Стенфорду, і член Конгресу від Штату Нью-Йорк Карлін Малоні.

<https://www.facebook.com/ukrainian.movie.ny/videos/2191492767732884/>

На фестиваль з'їхались не тільки місцеві майстри, а й представники з інших штатів, і навіть з України. Кожен з чимсь своїм, особливим.

Вишиванки юної Улянки Сидор із Клівленду суттєво вирізнялись серед інших вишуканістю дизайну. Кожна з них виглядала як розроблена в єдиному екземплярі для показу на параді моделей. Улянка посміхається: в чомусь воно так і є. Її мама, хоч і не має спеціальної освіти, але, як то кажуть, дизайнер від Бога. Сама розробляє моделі, підбирає узори, талановито поєднуючи колір і

фактуру матеріалу, призначення одягу, традиційність символіки і тенденції світової моди. Тому й вишиванки настільки приваблюють погляд. Нинішній фестиваль для Улянки є подвійно ювілейним. Вона вп'яте у Нью-Йорку, а у загальному переліку це вже двадцятий фестиваль, у якому вона взяла участь.

Попри завантаженість, Улянка дбає про кар'єру. Всього два тижні тому вона отримала диплом за фахом «Адміністрація та менеджмент». Бізнес допоміг в оплаті навчання та у вирішенні інших фінансових навантажень.

Чи не всі українські народні ремесла представив на фестивалі Іван Кулак з Філадельфії. Різьблені з дерева сувенірні тарілки і тарелі, відлиті з бронзи фігурки героїв народного епосу, елементи геральдики, писанки і тримачі до них, вишиванки чоловічі і жіночі, рушники і серветки до всіх свят та звичаєвих обрядів, жіночі прикраси з найрізноманітніших матеріалів:

срібла, кераміки, скла, шкіри, хутра і мінералів, а ще сувеніри і дитячі іграшки, які викликають теплу посмішку. Іван відомий своєю обізнаністю специфіки народної творчості. У нього часто, як у експерта, питають поради колекціонери і організатори українських фестивалів. Він вміє визначити відповідність стилю того чи іншого виробу і знає, як осучаснити і популяризувати народні ремесла. Тому і тут, на Нью-Йоркському фестивалі, фахові пояснення п. Івана образно-символічного значення представлених ним експонатів збирали біля його палатки зацікавлених відвідувачів.

Подружжя Мирослава та Леонід Семерей із Вашингтону на Нью-Йоркському фестивалі вже 19-й раз. Їхня колекція писанок багато в чому відмінна від інших аналогічних. Перш за все – розмірами, бо окрім стандартних курячих, тут є писанки з яєць перепілки, гуски і навіть страуса. Звертає на себе увагу різноколірна барвистість розпису писанок. Чого тут тільки немає: крапанки і дряпанки, мальованки і солом'янки, бісерки і власне писанки. П. Мирослава не тільки дозволяє роздивитися і потримати в руках свої вироби, а ще й розкаже про особливості техніки розпису і пояснює взаємодію символіки елементів орнаменту, які у своєму поєднанні відображають цілісну картину

пізнання Всесвіту нашими предками. Особливо виразно це вдається продемонструвати на писанках з дерева. Чималу частку від вирученого подружжя передає у госпіталі, коли їдуть в Україну. Звернула на себе увагу присутність великої кількості молоді. Більшість з них не просто прогулювалася в якості гостя, а займалась конкретною справою.

Педагогічний колектив і учні школи «Академія Святого Юра», представники патріотичних організацій «Пласт» та «Спілка Української Молоді», корпорація «Міст», Ukrainian Running Club NY – працювали волонтерами і допомагали в організації благодійних розпродажів, окрилені переконанням, що є надзвичайно

важливим зберігати і роз-повсюджувати укра-їнську культуру.

<https://www.facebook.com/ukrainian.movie.ny/videos/2190552437826917/>

А молодіжна команда Організації Оборони Чотирьох Свобід України виконувала справжню журналістську роботу. Юні дівчата і хлопці з

відеотехнікою, досконалості якої позаздрив би не один професіонал, записували інтерв'ю у організаторів та гостей свята, які вже за день-два кожен

зміг переглянути на сторінці Facebook Українського кінозалу в Нью-Йорку і почути в ефірі українського радіомовлення «Радіодомівка».

Діяльні і організовані, вони встигають робити багато інших добрих справ, відгукуються на кожну потребу, з якою до них звертаються. На рахунок добрих справ організації збір коштів на допомогу тим донеччанам, які через нинішні політичні події живуть за межею бідності. Допомагають фронту:

придбали для госпіталю капнограф – прилад для моніторингу дихання.

Вони переконані, що кожен має захищати Україну там, де він є, бути її амбасадором, адже Україна не може сама себе представити і захистити. Тому во-ни, члени Організації Оборони Чотирьох Свобід України, сьогодні тут.

<https://www.facebook.com/ukrainian.movie.ny/>

Українська народна кухня - це неоціненне надбання нашого народу, створювана віками

культурна спадщина, така ж, як мова, мистецтво, пісні чи історичні перекази. Саме

тому не було, мабуть, жодного відвідувача фестивалю, який би не спокусився

гастрономічною магією національних українських страв.

Одне з найрізноманітніших і найлюбяльніших за ціною меню запропонувала громада церкви Святого Юра. Борщ з пампушками, вареники з різною начинкою, голубці, ковбаса, маківники, сирники, і ще чимало різного духмяного, що забезпечувало постійну присутність покупців біля прилавків.

За пригощаннями українського ресторану «Веселка» традиційно шикувалася черга. Вже понад 60 років заклад незмінно приваблює відвідувачів смачними

національними і фірменними стравами. Тут знімають фільми, сюди приїжджають обідати американські знаменитості, це улюблене місце, і не тільки українців, для святкування родинних подій. І під час фестивалю попит на кухню «Веселки» був незмінно високий.

Видавалося, що найцікавіший асортимент солодкої випічки постачив 125-й відділ Союзу Українок Америки. В переважній більшості то було все домашнє, готовлене або ввечері перед вранішнім чергуванням на святі, або в недоспаній ночі, щоб якнайсвіжішим виставити на продаж.

Маківники у асортименті, сирники і сирні тістечка, пироги з яблуками, з грушами, з абрикосами, з лимоном, з варенням і з горіхами, торти, плячки і коржики, глазуровані шоколадом і оздоблені цукровою пудрою – і це тільки невеликий перелік всього того, що наготували дівчата.

А вся та праця - щоб заробити ще трохи коштів для сиріт загиблих на фронті бійців і допомогу госпіталям. Був приємний сюрприз: одна поважна пані з донечкою принесли з дому свіжовипечені бананові тістечка, ще й прикрасили кожне мініатюрним українським прапорцем. Попросили прийняти як їхній посильний вклад в допомогу Україні.

Розповідь про фестиваль не відобразила б і половину його колориту, якщо

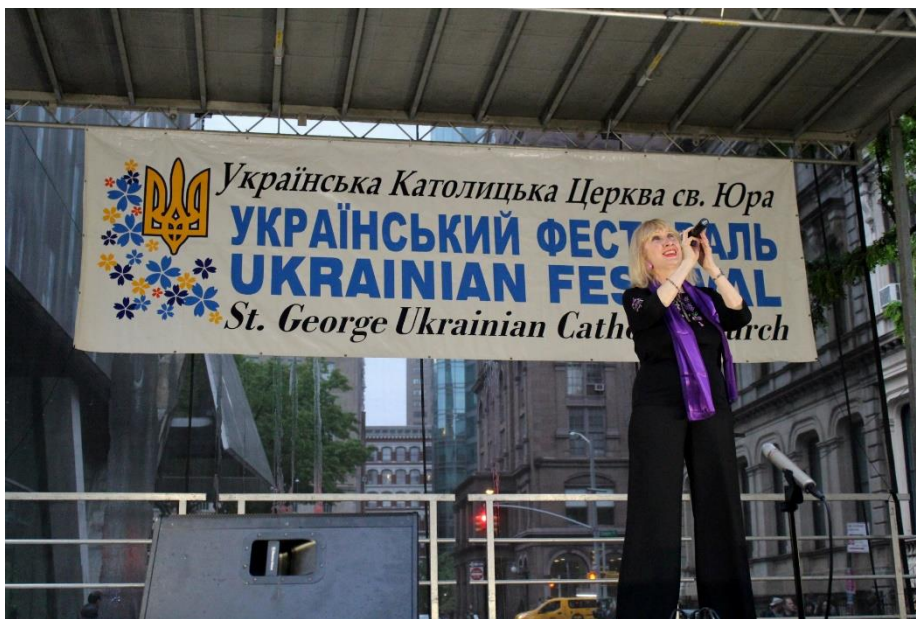
не згадати про мистецьку програму. У ній приймали участь 14 художніх колективів, в тому числі з інших штатів. Основні турботи по забезпеченню її виконання лягли на плечі директора Академії Святого Юра Андрія Стасіва і викладача теорії і практики музики Анну Бачинську.

Їхні особистості, як і долі, яскраві і непересічні. Андрій Стасів склав собі ім'я як талановитий піаніст і композитор. Переможець і дипломант різноманітних конкурсів і фестивалів, неодноразово запрошувався для виступів у Carnegie Hall та інші престижні зали країни, грав на прийнятті багатьох визначних осіб, в тому числі і президентів Рейгана, Буша, Порошенка.

А три роки тому п. Стасів очолив Saint George Academy. Здавалося б, чому? Можливо, тому, що на пам'яті був приклад батька, який 26 років був незмінним директором української школи в Детройті? Одного разу попросили підмінити вчительку, яка хворіла. Він і сам не очікував, що настільки захопить праця педагога. Коли запропонували прийняти посаду директора, погодився без ва

гань і самовіддано взявся за працю. Головне завдання бачить у точному виборі стратегії розвитку школи, чіткому окресленню цілей і організації колективу для ефективної роботи по їх досягненню, з орієнтацією на вимоги держави і

суспільства. Забезпечення успішності проведення Українського фестивалю п. Стасів розцінює як одну із стежин на шляху досягнення поставленої мети.

Організатором і директором мистецької програми фестивалю вже котре просять бути Анну Бачинську. Фахова консерваторська освіта, досвід оперної співачки і публічних виступів на громадських

заходах дозволяє Анні передбачити всі складові успішності сценарію свята і вміло поєднати черговість виступів з врахуванням специфіки творчості та віку артистів. Не полишаючи педагогічної та концертної діяльності, Анна встигає справлятися з посадою диригента церковного хору, на ній лежить відповідальність за підготовку концертних програм до всіх шкільних свят, а за всім цим ніколи не цурається

позакласної роботи з учнями. Вона любить дітей, і вони їй платять щирою приязню. Її вихованці підготували на цей фестиваль 5 програм, в яких в тому числі задіяні й випускники школи. А свою щиру відданість

українській пісні Анні вдається передати й усім учням, незалежно від національності. Ось і на нинішньому фестивалі її вихованці, які українську почули вперше у Академії святого Юра, підготували і натхненно виконали шість номерів, серед яких «Виростеш ти сину» Василя Симоненка, «Червона рута» Івасюка, «Україно, це ти» Тіни Кароль та інші.

<https://www.facebook.com/ukrainian.movie.ny/videos/2190626921152802/>

Свято
вдалося на
славу.
Концертні
виступи
творчих
колективів

заслужують на те, щоб про кожний написати окрему стат-тю. Колись це обов'язково зробиться. Узагальнюючи, можна сказати, що ведучим

мистецької програми Андрію Стасіву і Олесі Шумській не було соромно за артистів, чії виступи вони оголошували.

Три дні танцювали і співали натхненно, розсипаючи навкруг іскристу радість молодості й наснаги, за що глядачі обдаровували юних артистів заслуженими тривалими оплесками і захопленими емоційними вигуками.

Розмаїття розважальних програм свята, чисельні виставки, можливість познайомитися з особливостями українських національних традицій та культурних надбань привабили на свято не тільки українців, але й численних представників інших народностей.

Наприкінці нашої оповіді варто вдячно вклонитися людям, які з року в рік без гучних слів

і потреби у саморекламі допомагають власними коштами у організації фестивалю. Головним спонсором, як завжди, виступила Федеральна кредитова кооператива «Самопоміч», незмінно підтримала «Веселка», суттєвий внесок зробили Анна і Володимир Рак, а цього року у ряди благодійників долучилася компанія Liberty Coca-Cola Beverages.

<https://www.facebook.com/chastime/videos/1962832680418106/>

Щорічна велелюдність Українського фестивалю дозволяє стверджувати, що віддаленість від історичної Батьківщини не є перепорою для збереження гідних традицій і культурно-мистецької спадщини батьківської землі.

Надія Бурмака

*Світлини з архівів: Irene Rejent Saviano,
Ukrainian Cinema Hall.*